

Lakáskultúra

www.lakaskultura.hu

XXXVII. ÉVFOLYAM • 2002/5. MÁJUS • 360 Ft

EGÉSZSÉGBARÁT LAKÁS

Tudatosan választott anyagok kívülre, belülre

EGYSZEMÉLYES OTTHONOK FIATALOKNAK
TÖRÖKORSZÁGI UTAZÁS
A POP ART VISSZATÉRÉSE

Lakástrend
2002

HÁZIGAZDÁNK

Vásáry Tamás
karmester

02005

770047391003

LAKÁSTREND ÉS DESIGN 2002

Európai és hazai irányzatok a Műcsarnokban

Március 7. és 10. között rendezték meg a Műcsarnokban a *Lakástrend és Design 2002* című kiállítást. A rendezők és szervezők célja a rendezvényt az európai bútorkultúra magyarországi meghonosítása, illetve minél szélesebb körben való népszerűsítése. A program idén jubilált: 1998-ban volt az első ilyen kiállítás, amelyet az Iparművészeti Múzeum aulájában, 800 négyzetméteren vonultattak föl. Az idei – a sorban immár ötödik – bemutató az évek során megváltozott helyszínen, háromszoros alapterülettel várta az érdeklődő közönséget.

Az elmúlt évek során a szervezőkben megérett a gondolat, hogy az európai csúcsot képviselő, formatervezett bútorok mellett bútoralkotóknak helyet a hagyományos látszólaghoz közelebb álló lakberendezési irányzatoknak is. Így az idei kiállításon főbb névű cég lakberendezési kiegészítői is megjelentek. A különböző stílusok fölvonultatásával, valamint a vásárjelleg erősítésével a nem titkolt cél a szélesebb közönség megnyerése volt.

A kiállítás három nagy, egymástól jól elkülöníthető egységre tagolódott.

Az első csoportba a design-bútorok és lakberendezési tárgyak kerültek, míg a másik érdekes látványt a *Mai Magyar Bútorár* címen összefogott tárlat jelentette. A közel hetven, hazai tervező által kialakított, jelzészerűen fölépített enteriőrben a *Minimális tér – maximális funkció* szellemében fogant, praktikus, egymással kombinálható, többféle funkcióra is alkalmas bútorokat, kiegészítőket láthattuk.

A harmadik izgalmas élményt a múlt, azaz *Kozma Lajos* emlékkiállítása jelentette. A Műcsarnok ivesen kiképzett átriumá-

ban, a kiállítás díszhelyén kapott helyett a XX. századi magyar építészet és iparművészet kiemelkedő alakjának emlékét állító bútorkiállítás, ami ezúttal a sok műfajban alkotó művésznek csupán bútortervezői tevékenységével foglalkozott.

Az általa 1913 alapított *Budapesti Műhely* tevékenységének középpontjában a bútortervezés és -készítés állt. Az elsősorban szecessziós, illetve népművészeti elemeket fölhasználó darabokat a húszas évektől sajátos barokk formavilággal váltotta föl, melyet 1925 után az art deco, még később a funkcionalizmus követett. Bár hatott rá korának legmarkánsabb irányzata, a Bauhaus, teljesen nem azonosult annak elvével. Tervezői tevékenysége csúcspontján, mintegy összeggésként, 1941-ben állította össze *Das*

Haus (magyarul: A ház) címet viselő könyvét, amelyben az általa tervezett házzakkal és bútorokkal ismerteti meg az olvasót.

A *Mai Magyar Bútorár*hoz kapcsolódva a Magyar Szabadalmi Hivatal által létesített díjat, az MSZH *FORMareFORM* 2002-t *Vámos Dominika* és *Kruppa Gábor* vehették át.

Kofferkonyha

Az utazóbőröndre emlékeztető mobil-konyhát a *Király, Torma Kft.* standján láttuk. A különleges bútor darab olyan „óriáskofferből” áll, amelynek alsó részében gyártói 110 literes – kis mélyhűtővel felszerelt – frizsidert és saját vízmelegítő bojler, munkapultjába kétplatós főzőlapot és egy mosogatót építettek be, lecsukható felső részében pedig beépített kávéfőzőt helyeztek el. A négy keréken guruló, s így könnyen költöztethető konyha telepítéséhez elég egy hidegvíz-csatlakozás, egy lefolyó és 220 Volt. Anyaga rétegelt lemez, alumínium és krómaccél, bevonata műbőr. A gyártó és a forgalmazó hasonló kivitelű fürdőkádakat és foteleket is kínál, amelyek főként hipermodern legénylakások büszkeségei lehetnek.

Nyertes konyhabútor

A fiatal építész házaspár, *Vámos Dominika* és *Kruppa Gábor* a közelmúltban saját konyhája fölújításába kezdett. S minthogy kis alapterületen kellett megoldaniuk a konyha-étkező kialakítását, olyan praktikus, levegős, egyszerű bútorokat terveztek, amelyek nemcsak mobilak, hanem egyúttal többfunkciósak is, így az étkező-konyha terével összenyitható nappal is „kiszolgálják”.

Ennek az ötletnek a nyomán alkották meg a *Sandpaper* konyhabútort, amely elenyerte a *Legötletesebb Enteriőr Díjat*. A bútor stabil része a két fiókrendszeren nyugvó munkapult, illetve a falhoz rögzített polcrendszer. A mosogatómedence, valamint a kerámialapos villanytűzhely a munkapultban kapott helyet, s ez alá gördíthető a hatszemélyes nagyságúra kinyitható asztal, amely alatt elférnek a szintén görgős, ülőalkalmatosságnak és lerakónak is használható, polcos szekrények. Az asztal két oldalán egy-egy azonos méretű, görgős, polcos szekrény található, amelyet szervizasztalként a lakás bármely más pontjára is átirányíthatunk. A tömör diófából készült, határozottan szögletes vonalvezetésű konyhabútor azért kapta a *Sandpaper*, azaz csiszolópapír nevet, mert az éleket csiszolópapírral épphogy csak megdolgozták. A konyhapult tetején látható gyümölcsös tálak *Bokor Gyöngyi* belsőépítész, formatervező munkái.

Természetes ötvözés

Érdekes kísérlet eredménye ez az összeállítás, amely különböző természetes anyagok – fa, porcelán és textil – ötvözetére épült. A modern technológia mellőzésével, csupán felületi mélységig megdolgozott anyagok egymás mellé rendelésével az építész és iparművész tervezők bio-bútort, illetve enteriőrt kívántak alkotni. Az együttes főszereplője a *Ligeti Ferenc* építész tervezte, szögletes vonalú bársekrény, amelynek felületét szobrászvéssővel alakították ki, és az épen maradt rostok szép mintázatát sötét pác és méhviasz emeli ki. A bútor különlegessége a herendi porcelán kísérleti alkalmazása – az ajtók, illetve az asztal finom porcelánbetétje

Horváth László iparművész munkája. Az együtteshez illő fotel a *Balaton Bútorgyár* terméke.

Levegős térelválasztó

Szikszi László bútortervező többek között egymás mellé is sorolható térelválasztó elemeket mutatott be. A mindkét oldalról használható, nyitott polcok rétegelt lemezből készültek, natúr színben, és könyvek, iratok, egyéb tárgyak tárolására is alkalmasak. A kis alapterületű lakásokban igen hasznos áttört polcok könnyed és levegős hatásúak, így kis terekben sem keltenek zsúfolt benyomást.

Hajlítható kanapé

A *Mobili Mania* standján láttuk az olasz designer, *Lissani* tervezte *Reef* kanapét, amely mozgatható elemekkel teszi kényelmesebbé tulajdonosa életét. Az elegáns bútor darabot – amely a hozzátartozó fotelokkal együtt egy bútorcsalád részét képezi – különleges mechanizmussal látták el. Háttámlája kétféle magasságba állítható, karfa nélküli változata pedig lehetővé teszi a szélső ülőpárnák felhajlítását, amivel nemcsak szép, lagy vonalú, de kényelmes ülésre és fekvésre egyaránt alkalmas bútorrá változik. Finom acélkeret és környezetbarát kárpitozás, bőr-, vagy mosható huzat egészíti ki a bútort, amihez kerekeken gurítható, speciális huzatú lábtartó is tartozik.

Minimális tér, maximális funkció

Összeállításunkban az Átrium Magazin azonos című pályázatának megvalósult darabjait mutatjuk be. Az idén meghirdetett téma fontos és időszerű, hiszen sokan küzdenek otthonukban a hely hiányával, illetve a kislakásokra kevéssé ügyelő bútorkínálattal. A kiállításon mintegy hatvan, jórészt fiatal tervező igyekezett bemutatni, miként lehet egyetlen többfunkciós tárgy, vagy egy szellemesen kombinált tárgy-együttes segítségével szépségben és használhatóságban a legegyszerűbb módon a lehető legtöbbet nyújtani. Mint a pályázat kiírói mondták: „Ami a mostani vállalkozásban a legfőbb újdonság: a megvalósulás esélye. A cél az volt, hogy az itt bemutatott modellek eleget tegyenek a kis- és közepes szériában gyárthatóság követelményének...”

Polyák Era: KÁVÉ-GARNITÚRA

Munkánk során magunk is tapasztaljuk, hogy némely egyedi adottságú lakásban egyik oldalon a kert, a másikon a kandalló kínál nézivalót, ám ehhez a helyzethez al-

kalmás „kétfelé használható” bútort eddig nem láttunk a piacon. *Polyák Era* megkettőzött ülőfelületű, két irányba dönthető támlájú Kávé garnitúrája viszont éppen ezt a „kétfelé nézést” tudja. Mint az alkotó mondja, ez a fajta kétfunkciós bútor valójá-

ban nem újdonság, hiszen a bútortörténet már a reneszánsz idejéből ismer olyan padot, amely egyszerre állt az asztalnál és – átbillentett háttámlával – az ablakfülke előtt. Ő tehát a Kávé garnitúrával „csak” a gondolatot vitte tovább, immár a jelenhez szóló, sarkok nélküli, lágy megformálásban. Az üveg asztallap a tervező játékoságának a megjelenése, azzal ugyanis Polyák Era az illetősen gőzölgő főzethez szükséges vizet kívánta felidézni, amiben *Rákossy Emese* volt a segítségére. A cseresznyefá fűmérral, tömörfa lábbal készült, decens bútoron egy vidám csillanás erejéig a nikkal is megjeleNIK, mégpedig a kanapé „lelkét” adó, csuklós támlaállító szerkezetben.

Szalay Éva: ELEMES MOBIL TÉRELVÁLASZTÓ

„Stabilan és mobilan” egyaránt használható *Szalay Éva* szellemes térelválasztója, ám az előbbi módon elvész fő erénye: hogy ugya-

BÚTORHAJÓ A LÁTHATÁRON

Vere Péter belsőépítész-bútortervező egy csipetnyi art deco stílus mellett az 50-es, 60-as éveket jellemző pop art világa ihlette az új nappali tervezése során, mondván, hogy a keleti hatások nyomán született, lassan egy évtizede hódító minimál art a maga egyszerű, szögletes formavilágával ma már túl egyhangú, sőt kissé talán unalmas is. Navi (latinul hajó) névre keresztelt nappali bútorai, és az azonos stílusú *Sedlia* ülőgarnitúra a kiállítás talán leghatásosabb színfoltja volt.

A Navi barna „fedélzete” magis fényű jávor-furnérral borított MDF-lap, amelyen az egy-, illetve kétajtós, sárga korpuszokat a tervező szellősen helyezte el. A fém bútorlábak állíthatók, a fogantyúk anyaga üveg-fém kombináció. A szintén

fém lábakon álló asztal alsó lapja azonos a „fedélzettel”, amelyet elegánsan borít a hajlított üveglap.

Az ülőgarnitúra váza üvegszállal erősített poliészter-gyanta, a szivacs párnák kiemelhetők. Az ülőfelület szivacs párnája áll, a korpuszba épített bomel-rugózat növeli a komfortot.

A nappali stílusába jól simul bele a szekrények tetejére helyezett, 70-es évekbeli *Vidcon* tévé, és a két piros *Elipton* hangfal,

amelyeket a belsőépítész édesapja, Vere Lajos tervezett. *Cázmadia Zsolt* formatervező munkája a két, piros műanyag és fém kombinációjú lámpa, amelyeknek lábazata egyúttal CD-tartó is, valamint a kék hangulat-ikerlámpa és az ívelt lábú olvasólámpa. Az üveg dísz tárgyakat és a fotelek üveggombjait *Keszés Krisztina* üvegtervező iparművész készítette, a szőnyegek *Binkus Kati* textiltervező munkái.

nis mindkét oldalról használható. Ez a „kétarcúság” egyrészt annak köszönhető, hogy a térelválasztó polcai elég szélesek ahhoz, hogy mindkét oldalról pakolhassunk beléjük, másrészt hogy ezek a „kétoldalas elemek” szüksége esetén elforgathatók. És nemcsak a könyves-, vagy dísz tárgyas polcok, hanem az elektromos berendezéseket, köztük a tévét magába fogadó központi egység is. A bútor tehát önmagában is mobil, s ezen belül minden eleme is az. A 35 centiméteres raszter-rendszerből igény szerint bármilyen szélességű és összeállítású bútor kialakítása elképzelhető. A kiállított darab íves szerkezetei hajlítható rétegelt lemezből, egyenes vonalú alkotóelemei pedig furnérozott MDF-ből készültek, korpuszát profilmart félkeményfa díszíti, de egyszerűsített – és így olcsóbb – megoldás is elképzelhető belőle.

Elek Márton–Elek Máté:

PLASTIC

A *Geppetto Design Stúdió* – Elek Márton és Elek Máté – *Plastic* nevű bútorcsaládjával jelentkezett a pályázaton. Noha eddig csak fa-fém-üvegbútorokat láttunk tőlük, ezúttal a műanyag felé fordultak, úgy érzik ugyanis, hogy ez az újra felfedezendő matéria a jövőben a mainál lényegesen tágabb

teret kaphat a bútorgyártásban. Mint tréfás szerénytelenséggel mondták: azt szeretnék, hogy ha öt év múlva az emberek azt mondják, „műanyag”, akkor azt gondolják: Geppetto. Ehhez szánták előtanulmányának a *Plasticot*. A variábilis polcrendszer alaplépítése nem különbözik fa-alapú bútorakétól, csupán anyagában más, mint azok: az eddigi MDF-lapok helyett ennél a mo-

dellnél levegővel kitöltött, műanyag szendvicsszerkezetet használnak. A bútorzat részét képező fekhelyek kerekeken gurulnak, így akár külön-külön, vagy egymás mellé gördítve is remekül használhatók.

Mélyvölgyi István:

HAIKU

A *haiku* eredetileg a lényegét tömören összefoglaló japán versforma. Az azonos nevű bútor ezzel szemben a funkciókat tömöríti össze. Tervezője szerint a stílusa konstruktív Bauhaus, keleti vonásokkal fűszerezve. A tömör égerfából készült bútor-együttessel – amely számos kisebb elemet és variációs lehetőséget rejt magában – akár egy komplett szobát is berendezhetünk. Kanapéja egyszerre alkalmas háló-, illetve nappali bútorzatnak, hiszen ülni éppúgy lehet rajta, mint aludni. Ez utóbbi lehetőséget mobil karszárnyai adják: ha ugyanis ezeket lehajtuk, és rájuk helyezük a bútor párnáit, kétnégyzetes fekvőfelületet kapunk. Ugyanezek a karfák felhajtott állapotban asztalkaként is használhatók. A többfunkciós kanapé olyan, ágyneműtartónak is megfelelő tárolókat fogad magába, amelyek egyben ülőalkalmatosságként is szolgálnak, s ugyanez vonatkozik az asztal alá tolható, párnázott fedelű dobozokra is.

Aczél Eszter-Müller Zoltán:

NONÉM KOLLEKCIÓ

A bútor fő jellemzője az extrémítás határát súroló fiatalosság, amit a piros szín csak kiemel. Alkotói saját bőrükön tapasztalták meg az alacsony, levegős tételválasztó hasznosságát: az ő korábbi, 30 négyzetméteres otthonukban ugyanis ehhez hasonló rendszerrel oldották meg a külön háló hiányának problémáját – az ágyat a szekrény túloldalára állították. Az állóbútor kialakításánál fontos szempont volt, hogy részletei kifejezzék a design igényességét, ezzel mintegy feledtetve a „szükségállapotot”, amely életre hívta. Az asztal érdekességét a *Valkovics Tünde* készítette kerámia malomjáték adja. A kiállított darabok anyaga ugyan MDF, de természetesen más anyagokból is elkészíthető. Szándéka szerint az *Aczél-Müller* házaspár tovább bővíti a kollektót: a már meglévő

elemek mellé további, kisebb tárolóegységeket terveznek.

